

Gemeente Rotterdam

College van Burgemeester en Wethouders

Bezoekadres: Stadhuis Coolingsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl
Inlichtingen: Olav Beugels
Telefoon: 06-51074524

Aan de gemeenteraad

Portefeuillehouder: Visser
Cluster: Stadsontwikkeling
Ons kenmerk: BS17/01141;17/0039344
18bb2626
Uw kenmerk:

Betreft: Mobiliteitscontract Feyenoord
City

Datum: B&W 3 april 2018

- 4 APR 2018

Onderwerp:

Mobiliteitscontract Feyenoord City

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 11 mei 2017 heeft uw raad ingestemd met de gemeentelijke bijdrage aan de ontwikkeling van Feyenoord City en daartoe een Position Paper en een Mobiliteitsplan vastgesteld. In het verlengde van dit besluit heeft Feyenoord (club en stadion) in de afgelopen maanden in nauwe samenwerking met de gemeente gewerkt aan het opstellen van een mobiliteitscontract. Dit contract legt de basisafspraken vast omtrent de mobiliteit ten behoeve van Feyenoord City en is daarmee de uitwerking van de gemeentelijke voorwaarden op het vlak van mobiliteit die zijn opgenomen in de Position Paper. Het College heeft op 3 april jl. het mobiliteitscontract Feyenoord City vastgesteld. Het contract wordt voor de zomer ondertekend samen met Stadion Feijenoord NV en Nieuw Stadion BV (de al opgerichte entiteit voor het nieuwe stadion). Hiermee heeft ook uw raad nog tijd om dit contract desgewenst te bespreken. In dezelfde vergadering hebben wij ook de Intentieovereenkomst Sociaal Economisch Programma met Feyenoord vastgesteld. Hierover wordt u separaat geïnformeerd.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Het College stelt op grond van het mobiliteitscontract voor om de moties 09gr1421, 09gr1422, 09gr1423, 09gr1432 en 17bb4118 af te doen alsmede de toezegging 17bb3471.

Toelichting:

Het mobiliteitscontract ziet er op toe dat de mobiliteitsambities van Feyenoord en de gemeente in relatie tot de gebiedsontwikkeling van Feyenoord City en de bouw van een nieuw stadion worden nageleefd, zoals vastgesteld in de Position Paper en het Mobiliteitsplan. De overeenkomst bepaalt de inspanningen die beide partijen voor eigen rekening en risico dienen te plegen om de gewenste effecten op het gebied van o.a. doorstroming en het beperken van overlast tijdig te behalen. Conform de voorwaarden in de Position Paper bevat het mobiliteitscontract ook een bonus-malusregeling.

De doelstelling van het contract is dat, opbouwend naar het moment dat het nieuwe stadion in gebruik wordt genomen, de bezoekers op een prettige manier het stadion kunnen bereiken en een zo gering mogelijke druk leggen op de omgeving. Het mobiliteitsplan steunt op drie pijlers:

1. Het scheiden van de verschillende verkeersstromen.
2. Het spreiden van de aankomst- en vooral de vertrekmomenten van bezoekers: 'peak shaving'.
3. Het spreiden van bezoekers over verschillende vervoerswijzen: 'modal split'.

In het contract worden de verplichtingen en de werkwijze vastgelegd. De looptijd van het contract is 10 jaar, waarmee het contract dus nog een aantal jaren na opening van het nieuwe stadion doorloopt. De bijlagen bij het contract bevatten de bedragen van de bonus-malusregeling, de jaarlijks te realiseren mijlpalen, de daarvoor te leveren inspanningen en de wijze van monitoring.

Zoals bevestigd in uw raad bij de bespreking van de haalbaarheidsstudie Feyenoord City, is het beïnvloeden van het mobiliteitsgedrag een belangrijke opgave. In de komende jaren zal blijken welke maatregelen goed werken om de het mobiliteitsgedrag te veranderen en welke maatregelen bijstelling behoeven. In het contract is daarom afgesproken om ieder jaar een actieplan voor de eerstvolgende twee jaar vast te stellen. Dit gebeurt door de Stuurgroep Feyenoord City waarin Feyenoord en gemeente vertegenwoordigd zijn. Op deze wijze kan met wederzijdse instemming de komende jaren (bij)gestuurd worden op basis van de opgedane ervaringen en lessen. De afgesproken doelstellingen en beoogde effecten blijven daarbij vanzelfsprekend leidend.

Onderdeel van het contract is de bonus-malusregeling. De malus wordt ingeroepen indien een negatieve afwijking van de mijlpalen van meer dan 25% geconstateerd wordt en Feyenoord de afgesproken inspanningen niet heeft gepleegd. Als de mijlpalen niet worden gehaald, maar Feyenoord heeft de inspanningen gepleegd zoals vastgelegd in het actieplan voor dat jaar en er ligt een actieplan om de achterstand in te halen, zal de malus niet ingeroepen worden. De hoogte van de malus is zodanig dat voorkomen wordt dat Feyenoord maatregelen niet uitvoert na een economische afweging, waarbij blijkt dat het voordeliger is om de malus te betalen in plaats van te investeren in de maatregel. De bonusregeling treedt in werking als Feyenoord extra inspanningen pleegt ten opzichte van hetgeen in het mobiliteitscontract is vastgelegd. De gemeente zal toetsen of de maatschappelijke meerwaarde van de extra inzet in een goede verhouding staat tot de bonusuitkering en op basis daarvan besluiten of zij hiermee instemt en zo ja op welke wijze de dekking hiervan plaats zal vinden. Naar verwachting kan het mobiliteitscontract voor de zomer worden ondertekend nadat de interne besluitvorming bij alle partijen is doorlopen. Hiermee heeft ook uw raad nog tijd om dit contract desgewenst te bespreken.

Ondertussen gaat de voorbereiding en uitvoering van de eerste maatregelen gewoon door. Komende periode zal met de bewoners en ondernemers van de Veranda gezocht worden naar een passende oplossing om de overlast te beperken, ook in relatie tot het verdwijnen van de parkeerplaatsen op de Noorderhelling. Voor het nieuwe seizoen zal een fietsenstalling van 500 plaatsen worden gerealiseerd, worden ingezet op extra gebruik van het parkeerterrein Beverwaard en andere locaties voor 'parkeren op afstand' en een begin worden gemaakt met georganiseerd busvervoer.

Andere maatregelen zoals de tramlus bij het Wilhelminaplein zijn iets later voorzien (ca. 2020), omdat de planning hiervan afgestemd is op de andere werkzaamheden in de stad.

De basisovereenkomst inclusief bijlagen bieden wij u hierbij aan.

Afdoening moties

In de vergaderingen van 14 mei 2009 en 11 mei 2017 heeft de raad de volgende moties aangenomen over de bereikbaarheid van het nieuwe stadion (zie bijlagen bij deze post):

1. Motie De Kleijn e.a: 'Bereikbaar stadion (09gr1421)
2. Motie Van Muijen e.a: 'Integrale verkeersstudie Stadionpark' (09gr1422)
3. Motie Van Muijen e.a: 'Metro op tijd voor nieuw stadion' (09gr1423)
4. Motie Hagenaars e.a: 'Fietsend naar Stadionpark' (09gr1432)
5. Motie Peksert e.a: 'Park & sail' (17bb4118)

Moties uit 2009

Vier van de vijf moties stammen uit 2009 en waren van toepassing op een vorig plan en kunnen om die reden niet (meer) als letterlijke opdrachten van de raad aan het college worden beschouwd. De geest van de moties kan worden samengevat in de volgende onderwerpen:

- het bereiken van een verandering in modal split,
- daarbij voldoende fietsparkeergelegenheid creëren
- het garanderen van voldoende bereikbaarheid van het stadion, met daarbij vermindering van de overlast.

Deze onderwerpen zijn goed in de Basisovereenkomst mobiliteit Feyenoord City opgenomen. Met de overeenkomst is Feyenoord gehouden aan het behalen van concrete mobiliteitsdoelen en realiseren van bijbehorende maatregelen.

Om de stap naar een nieuw stadion met een grotere capaciteit dan de huidige Kuip (ca. 63.000) zo goed mogelijk te maken, wordt de benodigde mobiliteitstransitie al in de jaren voorafgaand aan de opening van het nieuwe stadion in gang gezet met het nemen van fysieke maatregelen en het stimuleren van gedragsverandering.

Onderdeel van het mobiliteitscontract is de combinatie van de geleidelijke opbouw van de verkoop van all-in tickets waarbij een stadionbezoek niet meer los van een ov-reis of parkeerkaart kan worden afgenomen, de gemeente strenger handhaaft om parkeren in de wijken bij wedstrijden en evenementen tegen te gaan en de monitoring van hiermee samenhangende overlast. Met het mobiliteitscontract verplicht Feyenoord zich onder meer om een (bewaakte) fietsenstallingen voor minimaal 5.000 fietsen te realiseren. Daarnaast verplicht Feyenoord zich conform de Position Paper tot het maken van afspraken voor 6.400 parkeerplaatsen op afstand (POA) gekoppeld aan pendelvervoer van en naar het stadion met vervoer over water, tram- en busvervoer. In het overzicht van mijlpalen en inspanningen, die als bijlage bij de basisovereenkomst zijn gevoegd, worden alle POA-locaties genoemd die Feyenoord wenst in te zetten.

Een nieuwe metrolijn behoort niet tot de projectscope van Feyenoord City. Op 22 februari jl. heeft uw raad de OV-visie Rotterdam 2018-2040 vastgesteld. Deze OV-visie bevat een lange termijnperspectief op het structureel verbeteren van het openbaar vervoer in Rotterdam-Zuid. Voor de corridor Zuidplein – Stadionpark – Kralingse Zoom wordt ingezet op een HOV-verbinding met railpotentie over een nieuwe oostelijke oeververbindingen.

Daarnaast sorteert de OV-visie voor op een metroachtige verbinding gebruikmakend van de bestaande spoorlijn tussen Den Haag en Dordrecht, die ook het Stadionpark aandoet. Dit is afhankelijk van vervolgitwerking met o.a. het Rijk, de MRDH en vervoerders. Met het mobiliteitscontract wordt gegarandeerd dat de gezamenlijke mobiliteitsambitie van de gemeente en Feyenoord voor Feyenoord City en het nieuwe stadion in het bijzonder, met inbegrip van de modal shift, ook zonder nieuwe metrolijn wordt behaald.

Samenvattend kan gesteld worden dat met het ondertekenen van het mobiliteitscontract met Feyenoord de mobiliteitsaanpak in een volgende fase komt die past bij de ambities en opdrachten die uit de moties spreken over het terugdringen autogebruik en stimuleren van andere vervoerswijzen. Wij stellen derhalve voor de genoemde moties uit 2009 (09gr1421, 09gr1422, 09gr1423, 09gr1432) als afgedaan te beschouwen.

Motie Park & Sail

In de motie Park & Sail wordt gevraagd (braakliggende) terreinen als parkeerlocatie op afstand te overwegen. Braakliggende terreinen zijn niet geschikt, aangezien we een gedragsverandering van bezoekers vragen. Indien braakliggende terreinen na een paar jaar alsnog worden ontwikkeld moeten bezoekers weer een alternatief zoeken, met als risico dat ze weer ongewenst gedrag als parkeren nabij het stadion gaan vertonen. Braakliggende terreinen zijn mogelijk wel interessant in relatie tot de bouwlogistiek en bijbehorend transport over water naar de bouwlocaties van Feyenoord City. In lijn met de motie is door Feyenoord onderzocht welke vervoerscapaciteit over water realistisch wordt geacht gezien de beschikbaarheid van materieel bij vervoerders (in 2023) en een efficiënte inzet hiervan. Uit dit onderzoek blijkt dat de inzet van vervoer over water niet zo groot kan zijn als waarmee in het Mobiliteitsplan rekening is gehouden, omdat dit gezien de huidige beschikbaarheid van het juiste type schepen in de regio niet realistisch is. Feyenoord heeft aangegeven ontwikkelingen hierin te zullen blijven monitoren en uitbreiding te overwegen zodra dit bedrijfseconomisch verantwoord kan. Op grond van deze overwegingen wordt voorgesteld de motie 'Park & Sail' (17bb4118) als afgedaan te beschouwen.

Afdoening toezeggingen

In de raadscommissie BWB van 12 april 2017 heeft wethouder MDC de toezegging (17bb3471) gedaan om het mobiliteitscontract ter goedkeuring voor te leggen aan uw raad. Hierbij doe ik u het mobiliteitscontract toekomen in de overtuiging dat hiermee de door uw raad vastgestelde mobiliteitsambities als voorwaarde voor de stadionontwikkeling zijn geborgd. Wij zijn voornemens om het mobiliteitscontract voor de zomer, of zoveel eerder als mogelijk, te ondertekenen. Hiermee heeft ook uw raad nog tijd om dit contract desgewenst te bespreken. Wij stellen voor om de toezegging als afgedaan te beschouwen met de ontvangst van dit mobiliteitscontract.

Op 7 september 2017 heeft wethouder SOI uw raad een brief toegezegd (17bb7452) hoe in overleg met Feyenoord het parkeren wordt opgelost als de parkeerplekken op de Noorderhelling tijdelijk worden opgeheven. In de Basisrapportage (17bb10294) die wij u op 13 december jl. hebben aangeboden, wordt aangegeven dat de toezegging niet met het mobiliteitscontract wordt afgedaan zoals eerder aangekondigd, maar op een afzonderlijk moment in maart 2018. Vanwege het belang van een goed overleg met onder meer BewonersBelangen de Veranda Rotterdam, voorheen de Stadion Werkgroep Veranda (SWV), en de Ondernemersvereniging Stadionweg, is er meer tijd nodig om tot een definitieve en gedragen oplossing te komen. Uw raad wordt derhalve in mei geïnformeerd. Dat is (nog steeds) ruim op tijd voordat de werkzaamheden aankomende zomer starten.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

De afspraken in het mobiliteitscontract zijn in lijn met de vigerende jurisprudentie omtrent staatssteun en er wordt in de overeenkomst geanticipeerd op een eventuele optredende onvoorziene situatie hierbij.

De kosten voor de gemeente die voortvloeien uit de in het contract opgenomen inspanningen zijn gedekt binnen de gemeentebegroting en maken onderdeel uit van het pakket aan mobiliteitsmaatregelen welke uw raad op 11 mei 2017 heeft vastgesteld en waarvoor destijds een kredietaanvraag heeft plaatsgevonden.

Bonussen worden uitgekeerd als er sprake is van extra inspanningen van Feyenoord die leiden tot een verhoging van de prestatie met minimaal 25% ten opzichte van de mijlpalen in het contract en alleen als deze inspanningen voorafgaand door de Gezamenlijke Stuurgroep van gemeente en Feyenoord zijn geaccordeerd. Momenteel zijn geen inspanningen voorzien die tot een bonus zouden kunnen leiden. Zodra een voorstel hiertoe de financiële beleidsvrijheid van betreffende wethouder(s) overschrijdt zal dit eerst aan uw raad worden voorgelegd. De bonus-malusregeling is opgesteld in lijn met de Europese regelgeving in het kader van staatssteun.

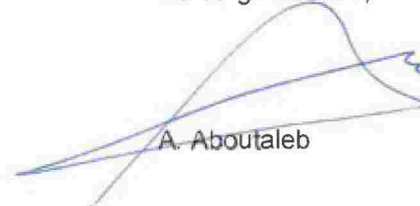
Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

C.M. Sjerps

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

1. Basisovereenkomst Mobiliteit Feyenoord City
2. Bijlage: Hoogte bonus-malus
3. Bijlage: Mijlpalen en acties
4. Bijlage: Monitoring
5. Aanbiedingsbrief van Feyenoord NV, Stadion Feijenoord NV en Nieuw Stadion BV
6. Motie De Kleijn e.a: 'Bereikbaar stadion' (09gr1421)
7. Motie Van Muijen e.a: 'Integrale verkeersstudie Stadionpark' (09gr1422)
8. Motie Van Muijen e.a: 'Metro op tijd voor nieuw stadion' (09gr1423)
9. Motie Hagenaars e.a: 'Fietsend naar Stadionpark' (09gr1432)
10. Motie Peksert e.a: 'Park & Sail' (17bb4118)